

13.06.2023

Asia/6

Päätettävä tässä kokouksessa

§ 116

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ozan Yanarin (ym.) valtuustoaloitteesta koskien S2- opetukseen ohjaamisen käytäntöjen uudelleen arviointia

HEL 2023-001500 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Perusopetuksessa ja lukiossa suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2) on yksi äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimääristä, kuten myös ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus (R2). Oppimäärät ovat rinnakkaisia suomen/ruotsin kieli ja kirjallisuus -oppimäärälle. Oppilas voi opiskella suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää, jos hänen äidinkielenensä ei ole suomi, ruotsi tai saame tai hänellä on muutoin monikielinen tausta. S2-oppimäärä tulee kyseeseen silloin, kun oppilaan suomen kielen peruskielitaidossa on puutteita jollakin tai joillakin kielitaidon osa-alueilla. Helsingin kaupungin perusopetuksessa laskentapäivän 20.9.2022 mukaan 23 % (10 816) oppilaista on vieraskielisiä, ja lähes sama osuus on S2/R2-oppilaita (10 782). Suomenkielisessä lukiokoulutuksessa laskentapäivän 20.1.2023 mukaan vieraskielisten opiskelijoiden osuus on 17 % ja S2-opiskelijoiden osuus on noin 15 % (1211).

Kansallisen tason arviointia tai mittaristoa, jonka mukaan oppilaan tai opiskelijan kielitaitoa arvioitaisiin tai seurattaisiin tai jonka mukaan hänet ohjattaisiin opiskelemaan tiettyä oppimäärää, ei ole. Tällaisen arvioinnin ja ohjauksen kehittämiseksi on tunnustettu tarve, ja se olisi tarkoituksenmukaista kehittää valtakunnallisena yhteistyönä yhdessä yliopistojen kanssa. Asiasta on viestitty Opetushallitukselle, jonka ohjeistuksia oppimäärän valintaan liittyen noudatamme.

Perusopetuksessa oppilasta opettavat opettajat suosittelevat oppilaalle soveltuvaa suomen kielen oppimäärää perustuen kokonaisarvioon oppilaan suomen kielen taidon tasosta. Oppilaan huoltaja tekee lopullisen päätöksen oppimäärän valinnasta. Lukiokoulutuksessa opiskelijaa voidaan tarvittaessa ohjata oppimäärän valinnassa, mutta valinnasta päätti opiskelija itse.

Oppimäärään ohjaamiseen sekä kielitaidon arviointiin liittyvään tiedon lisäämiseen on tunnustettu tarve, ja siksi tähän sitoudutaan Helsingissä

pitkäjänteisesti. S2-opetuksen kehittämisen konkreettisia toimenpiteitä nostetaan Helsinki oppii – Tulevaisuuden taidot (Koulutus 2030) -ohjelmaan. Ohjelmaluonnokseen on kuvattu ehdotukset systemaattisen kielitaidon arvioinnin kehittämiseksi sekä kaikki kouluasteet käsittävän eheän suomen kielen opinpolun rakentamiseksi.

Toimialalla on jo nyt tehty monenlaisia toimia, jotta oppimäärän valinta olisi kaikille yhdenvertaista. Erityisesti perusopetuksen henkilöstön tueksi on tuotettu tukimateriaalia oppilaan suomen kielen kielitaidon kartoittamiseen ja kehittämisen seuraamiseen, jotta oppimäärän suosittaminen tapahtuu kielitaidon perusteella. Opettajien ja rehtoreiden työn tueksi on Helsingissä tuotettu ”S2-käsikirja perusopetuksen opettajille”, jossa on ohjeistettu oppimäärän valintaan ja huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyvät asiat. Vastaava opas on valmisteilla lukio-koulutukseen. Huoltajille on tuotettu ”Tietoa huoltajille suomi toisena kielenä -opinnoista peruskoulussa” -esite 16 eri kielellä, ja se on saatavilla avoimesti Helsingin kaupungin verkkosivustolla. Helsinki aloittaa myös tutkimus- ja kehittämissyhteistyön Turun yliopiston johtaman FUNA-konsortion kanssa. Yhteistyöohjelman yhtenä tavoitteena, että saamme paremmin tietoa oppijoiden luki-taitojen tuen tarpeista ja edelleen kielitaidosta – erityisesti S2-oppijat huomioiden.

Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee erittäin tärkeänä, että oppilaat eri opinpolun vaiheissa ohjautuvat opiskelemaan äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineesta itselleen parhaiten soveltuvaa oppimäärää. Toimialalla tulee varmistaa, että henkilöstöllä on riittävät tiedot, taidot, valmiudet ja tuki oppimäärän valintaan ja huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Antti Aaltonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27090
antti.aaltonen(a)hel.fi
Leeni Siikaniemi, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)hel.fi
Riikka Merimaa-Jovanovic, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 64636
riikka.merimaa-jovanovic(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite_010223_Ozan_Yanar_Käytäntöjä S2-opetukseen ohjaamisessa on arvioitava uudelleen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.06.2023

Asia/6

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt 16.6.2023 mennessä kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa Ozan Yanarin ja 26 muun valtuutetun allekirjoittamasta valtuustoaloitteesta. Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki arvioisi tapoja, joilla varmistetaan, että oppijat saavat tasonsa mukaista suomen opetusta eikä heidän äidinkieli ja kirjallisuus - oppiaineen oppimääränsä valinta perustu esimerkiksi äidinkielifimerkin-tään tai muuhun oletukseen, kuten nimeen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Antti Aaltonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27090
antti.aaltonen(a)hel.fi
Leeni Siikaniemi, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)hel.fi
Riikka Merimaa-Jovanovic, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 64636
riikka.merimaa-jovanovic(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite_010223_Ozan_Yanar_Käytäntöjä S2-opetukseen ohjaamisessa on arvioitava uudelleen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.05.2023 § 96

HEL 2023-001500 T 00 00 03

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

23.05.2023 Pöydälle

13.06.2023

Asia/6

Pöydällepanoehdotus:
Jussi Chydenius: Pyydän asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Antti Aaltonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27090
antti.aaltonen(a)hel.fi

Leeni Siikaniemi, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)hel.fi

Riikka Merimaa-Jovanovic, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 64636
riikka.merimaa-jovanovic(a)hel.fi